

ಸುಂದರಕಾಂಡಂ

ರಾಮಾಯ ಶಾಶ್ವತಸುವಿಸ್ತೃತಷಡ್ಗುಣಾಯ
ಸರ್ವೇಶ್ವರಾಯ ಬಲವೀರ್ಯಮಹಾರ್ಣವಾಯ |
ನತ್ವಾ ಲಿಲಜ್ವಯಿಷುರರ್ಣವಮುತ್ಪಪಾತ
ನಿಷ್ಪೀಡ್ಯ ತಂ ಗಿರಿವರಂ ಪವನಸ್ಯ ಸೂನುಃ || ೧||

ಚುಕ್ಕೋಭ ವಾರಿಧಿರನುಪ್ರಯಯೌ ಚ ಶೀಘ್ರಂ
ಯಾದೋಗಣೈಃ ಸಹ ತದೀಯಬಲಾಭಿಕೃಷ್ಣಃ |
ವೃಕ್ಷಾಶ್ಚ ಪರ್ವತಗತಾಃ ಪವನೇನ ಪೂರ್ವಂ
ಕ್ಷಿಪ್ತೋರ್ಣವೇ ಗಿರಿರುದಾಗಮದಸ್ಯ ಹೇತೋಃ || ೨||

ಶೈಲೋ ಹರಸ್ಯ ಗಿರಿಪಕ್ಷವಿನಾಶಕಾಲೇ
ಕ್ಷಿಪ್ತೋರ್ಣವೇ ಸ ಮರುತೋರ್ವರಿತಾತ್ಮಪಕ್ಷಃ |
ಹೈಮೋ ಗಿರಿಃ ಪವನಜಸ್ಯ ತು ವಿಕ್ರಮಾರ್ಥ-
ಮುದ್ವಿದ್ಯ ವಾರಿಧಿಮವರ್ಧದನೇಕಸಾನುಃ || ೩||

ನೈವಾತ್ರ ವಿಕ್ರಮಣಮೈಚ್ಛದವಿಶ್ರಮೋಽಸೌ
ನಿಃಸೀಮಪೌರುಷಬಲಸ್ಯ ಕುತಃ ಶ್ರಮೋಽಸ್ಯ |
ಆಶ್ಲಿಷ್ಯ ಪರ್ವತವರಂ ಸ ದದರ್ಶ ಗಚ್ಛನ್
ದೇವೈಸ್ತು ನಾಗಜನನೀಂ ಪ್ರಹಿತಾಂ ವರೇಣ || ೪||

ಜಿಜ್ಞಾಸುಭಿರ್ನಿಜಬಲಂ ತವ ಭಕ್ಷಮೇತು
ಯದ್ಯತ್ತ್ವಮಿಚ್ಛಸಿ ತದಿತ್ಯಮರೋದಿತಾಯಾಃ |
ಆಸ್ಯಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಸಪದಿ ಪ್ರವಿನಿಃಸೃತೋಽಸ್ಮಾತ್
ದೇವಾನನನ್ದಯದುತ ಸ್ವಕಮೇಷು ರಕ್ಷನ್ || ೫||

ಸುಂದರಕಾಂಡಂ

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುರಪ್ರಣಯಿತಾಂ ಬಲಮಸ್ಯ ಚೋಗ್ರಂ
ದೇವಾಃ ಪ್ರತುಷ್ಟುವ್ರರಮುಂ ಸುಮನೋಽಭಿವೃಷ್ಟಾಃ |
ತೈರಾದ್ಯತಃ ಪುನರಸೌ ವಿಯತೈವ ಗಚ್ಛನ್
ಛಾಯಾಗ್ರಹಂ ಪ್ರತಿದದರ್ಶ ಚ ಸಿಂಹಿಕಾಖ್ಯಮ್ || ೬||

ಲಜ್ಜಾವನಾಯ ಸಕಲಸ್ಯ ಚ ನಿಗ್ರಹೇಽಸ್ಯಾಃ
ಸಾಮರ್ಥ್ಯಮಪ್ರತಿಹತಂ ಪ್ರದದೌ ವಿಧಾತಾ |
ಛಾಯಾಮವಾಕ್ಷಿಪದಸೌ ಪವನಾತ್ಮಜಸ್ಯ
ಸೋಽಸ್ಯಾಃ ಶರೀರಮನುವಿಶ್ಯ ಬಿಭೇದ ಚಾಶು || ೭||

ನಿಃಸೀಮಮಾತ್ಮಬಲಮಿತ್ಯಸುದರ್ಶಯಾನೋ
ಹತ್ವೈವ ತಾಮಪಿ ವಿಧಾತ್ಯವರಾಭಿಗುಪ್ತಾಮ್ |
ಲಮ್ಪೇ ಸ ಲಮ್ಪಶಿಖರೇ ನಿಪಪಾತ ಲಜ್ಜಾ-
ಪ್ರಾಕಾರರೂಪಕಗಿರಾಥ ಚ ಸಂಕ್ಷುಕೋಚೇ || ೮||

ಭೂತ್ವಾ ಬಿಡಾಲಸಮಿತೋ ನಿಶಿ ತಾಂ ಪುರೀಂ ಚ
ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯನ್ ದದರ್ಶ ನಿಜರೂಪವತೀಂ ಸ ಲಜ್ಜಾಮ್ |
ರುದ್ಧೋಽನಯಾಽಽಶ್ವಥ ವಿಜಿತ್ಯ ಚ ತಾಂ ಸ್ವಮುಷ್ಟಿ-
ಪಿಷ್ಠಾಂ ತಯಾನುಮತ ಏವ ವಿವೇಶ ಲಜ್ಜಾಮ್ || ೯||

ಮಾರ್ಗಮಾಣೋ ಬಹಿಶ್ಚಾನ್ತಃ ಸೋಽಶೋಕವನಿಕಾತಲೇ |
ದದರ್ಶ ಶಿಂಶಪಾವೃಕ್ಷಮೂಲಸ್ಥಿತರಮಾಕೃತಿಮ್ || ೧೦||

ಸುಂದರಕಾಂಡಂ

ನರಲೋಕವಿಡಮ್ಬಸ್ಯ ಜಾನನ್ ರಾಮಸ್ಯ ಹೃದ್ಗತಮ್ |
ತಸ್ಯ ಚೇಷ್ವಾನುಸಾರೇಣ ಕೃತ್ವಾ ಚೇಷ್ವಾಶ್ಚ ಸಂವಿದಮ್ || ೧೧||

ತಾದ್ಯಕ್ಷೇಷ್ವಾಸಮೇತಾಯಾ ಅಜ್ಞಲೀಯಮದಾತ್ತತಃ |
ಸೀತಾಯಾ ಯಾನಿ ಚೈವಾಸನ್ನಾಕೃತೇಸ್ತಾನಿ ಸರ್ವಶಃ || ೧೨||

ಭೂಷಣಾನಿ ದ್ವಿಧಾ ಭೂತ್ವಾ ತಾನೈವಾಸನ್ ತಥೈವ ಚ |
ಅಥ ಚೂಡಾಮಣಿಂ ದಿವ್ಯಂ ದಾತುಂ ರಾಮಾಯ ಸಾ ದದೌ || ೧೩||

ಯದ್ಯಪ್ಯೇತನ್ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ನಿಶಾಚರಗಣಾಸ್ತು ತೇ |
ದ್ಯುಲೋಕಚಾರಿಣಃ ಸರ್ವೇ ಪಶ್ಯಂತ್ಯುಷಯ ಏವ ಚ || ೧೪||

ತೇಷಾಂ ವಿಡಮ್ಬನಾಯೈವ ದೈತ್ಯಾನಾಂ ವಂಚನಾಯ ಚ |
ಪಶ್ಯತಾಂ ಕಲಿಮುಖ್ಯಾನಾಂ ವಿಡಮ್ಬೋಽಯಂ ಕೃತೋ ಭವೇತ್ || ೧೫||

ಕೃತ್ವಾ ಕಾರ್ಯಮಿದಂ ಸರ್ವಂ ವಿಶಜ್ಞಃ ಪವನಾತ್ಮಜಃ |
ಆತ್ಮಾವಿಷ್ಕರಣೇ ಚಿತ್ತಂ ಚಕ್ರೇ ಮತಿಮತಾಂ ವರಃ || ೧೬||

ಅಥ ವನಮಖಿಲಂ ತದ್ರಾವಣಸ್ಯಾವಲಮ್ಬ್ಯ
ಕ್ಷಿತಿರುಹಮಿಮಮೇಕಂ ವರ್ಜಯಿತ್ವಾಽಽಶು ವೀರಃ |
ರಜನಿಚರವಿನಾಶಂ ಕಾಂಕ್ಷಮಾಣೋಽತಿವೇಲಂ
ಮುಹುರತಿರವನಾದೀ ತೋರಣಂ ಚಾರುರೋಹ || ೧೭||

ಸುಂದರಕಾಂಡಂ

ಅಥಾಶ್ಚಣೋದ್ದಶಾನನಃ ಕಪೀನ್ವಚೇಷ್ಟಿತಂ ಪರಮ್ |
ದಿದೇಶ ಕಿಂಜರಾನ್ ಬಹೂನ್ ಕಪಿರ್ನಿಗೃಹ್ಯತಾಮಿತಿ || ೧೮||

ಸಮಸ್ತಶೋ ವಿಮೃತ್ಯವೋ ವರಾದ್ಧರಸ್ಯ ಕಿಂಜರಾಃ |
ಸಮಾಸದನ್ಮಹಾಬಲಂ ಸುರಾನ್ತರಾತ್ಮನೋಽಜ್ಜಮ್ || ೧೯||

ಅಶೀತಿಕೋಟಿಯೂಧಪಂ ಪುರಃಸರಾಷ್ಟ್ರಕಾಯುತಮ್ |
ಅನೇಕಹೇತಿಸಂಘುಲಂ ಕಪೀನ್ವಮಾವೃಣೋದ್ಬಲಮ್ || ೨೦||

ಸಮಾವೃತಸ್ತಥಾಽಽಯುಧೈಃ ಸ ತಾಡಿತ್ಶ್ಚ ತೈರ್ಭುಶಮ್ |
ಚಕಾರ ತಾನ್ ಸಮಸ್ತಶಸ್ತಲಪ್ರಹಾರಚೂರ್ಣಿತಾನ್ || ೨೧||

ಪುನಶ್ಚ ಮನ್ರಿಪುತ್ರಕಾನ್ ಸ ರಾವಣಪ್ರಚೋದಿತಾನ್ |
ಮಮರ್ದ ಸಪ್ತಪರ್ವತಪ್ರಭಾನ್ ವರಾಭಿರಕ್ಷಿತಾನ್ || ೨೨||

ಬಲಾಗ್ರಗಾಮಿನಸ್ತಥಾ ಸ ಶರ್ವವಾಕ್ಸುಗರ್ವಿತಾನ್ |
ನಿಹತ್ಯ ಸರ್ವರಕ್ಷಸಾಂ ತೃತೀಯಭಾಗಮಕ್ಷಿಣೋತ್ || ೨೩||

ಅನೌಪಮಂ ಹರೇರ್ಬಲಂ ನಿಶಮ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ |
ಕುಮಾರಮಕ್ಷಮಾತ್ಮನಃ ಸಮಂ ಸುತಂ ನ್ಯಯೋಜಯತ್ || ೨೪||

ಸ ಸರ್ವಲೋಕಸಾಕ್ಷಿಣಃ ಸುತಂ ಶರೈರ್ವರ್ಷ ಹ |
ಶಿತ್ಯೈರ್ವರಾಸ್ತ್ರಮನ್ರಿತೈರ್ನ ಚೈನಮಭ್ಯಚಾಲಯತ್ || ೨೫||

ಸುಂದರಕಾಂಡಂ

ಸ ಮಣ್ಡಮಧ್ಯಗಾಸುತಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ರಾವಣೋಪಮಮ್ |
ತೃತೀಯ ಏಷ ಭಾಂಶಕೋ ಬಲಸ್ಯ ಹೀತ್ಯಚಿಂತಯತ್ || ೨೬||

ನಿಧಾರ್ಯ ಏವ ರಾವಣೋ ರಾಘವಸ್ಯ ನಾನ್ಯಥಾ |
ಯುಧೀನ್ವಜಿನ್ಮಯಾ ಹತೋ ನ ಚಾಸ್ಯ ಶಕ್ತಿರೀಕ್ಷ್ಯತೇ || ೨೭||

ಅತಸ್ತಯೋಃ ಸಮೋ ಮಯಾ ತೃತೀಯ ಏಷ ಹನ್ಯತೇ |
ವಿಚಾರ್ಯ ಚೈವಮಾಶು ತಂ ಪದೋಃ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಪುಪ್ಲವೇ || ೨೮||

ಸ ಚಕ್ರವದ್ಭ್ರಮಾತುರಂ ವಿಧಾಯ ರಾವಣಾತ್ಮಜಮ್ |
ಅಪೋಧಯದ್ಧರಾತಲೇ ಕ್ಷಣೇನ ಮಾರುತೀತನುಃ || ೨೯||

ವಿಚೂರ್ಣಿತೇ ಧರಾತಲೇ ನಿಜೇ ಸುತೇ ಸ ರಾವಣಃ |
ನಿಶಮ್ಯ ಶೋಕತಾಪಿತಸ್ತದಗ್ರಜಂ ಸಮಾದಿಶತ್ || ೩೦||

ಅಥೇನ್ವಜಿನ್ಮಹಾಶರೈರ್ವರಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮಯೋಜಿತೈಃ |
ತತಶ್ಚ ವಾನರೋತ್ತಮಂ ನ ಚಾಶಕದ್ವಿಚಾಲನೇ || ೩೧||

ಅಥಾಸ್ತ್ರಮುತ್ತಮಂ ವಿಧೇರ್ಮುಮೋಚ ಸರ್ವದುಃಸಹಮ್ |
ಸ ತೇನ ತಾಡಿತ್ವೋ ಹರಿರ್ವ್ಯಚಿಂತಯನ್ನಿರಾಕುಲಃ || ೩೨||

ಮಯಾ ವರಾ ವಿಲಜ್ಜಿತಾ ಹ್ಯನೇಕಶಃ ಸ್ವಯಮ್ಮುವಃ |
ಸ ಮಾನನೀಯ ಏವ ಮೇ ತತೋಽತ್ರ ಮಾನಯಾಮ್ಯಹಮ್ || ೩೩||

ಇಮೇ ಚ ಕುರ್ಯುರತ್ರ ಕಿಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟರಕ್ಷಸಾಂ ಗಣಾಃ |
ಇತೀಹ ಲಕ್ಷ್ಯಮೇವ ಮೇ ಸ ರಾವಣಶ್ಚ ದೃಶ್ಯತೇ || ೩೪||

ಸುಂದರಕಾಂಡಂ

ಇದಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಬದ್ಧವತ್ ಸ್ಥಿತಂ ಕಪೀನ್ದ್ರಮಾಶು ತೇ |
ಬಬನ್ದುರನ್ಯಪಾಶಕೈರ್ಜಗಾಮ ಚಾಸ್ತ್ರಮಸ್ಯ ತತ್ || ೩೫||

ಅಥ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ತಂ ಕಪಿಂ ಸಮೀಪಮಾನಯಂಶ್ಚ ತೇ |
ನಿಶಾಚರೇಶ್ವರಸ್ಯ ತಂ ಸ ಪ್ರೌಷ್ಠವಾಂಶ್ಚ ರಾವಣಃ || ೩೬||

ಕಪೇ ಕುತೋಽಸಿ ಕಸ್ಯ ವಾ ಕಿಮರ್ಥಮೀದೃಶಂ ಕೃತಮ್ |
ಇತೀರಿತಃ ಸ ಚಾವದತ್ ಪ್ರಣಮ್ಯ ರಾಮಮೀಶ್ವರಮ್ || ೩೭||

ಅವೇಹಿ ದೂತಮಾಗತಂ ದುರನ್ನವಿಕ್ರಮಸ್ಯ ಮಾಮ್ |
ರಘೂತ್ತಮಸ್ಯ ಮಾರುತಿಂ ಕುಲಕ್ಷಯೇ ತವೇಶ್ವರಮ್ || ೩೮||

ನ ಚೇತ್ ಪ್ರದಾಸ್ಯಸಿ ತ್ವರನ್ ರಘೂತ್ತಮಪ್ರಿಯಾಂ ತದಾ |
ಸಪುತ್ರಮಿತ್ರಬಾನ್ದವೋ ವಿನಾಶಮಾಶು ಯಾಸ್ಯಸಿ || ೩೯||

ನ ರಾಮಬಾಣಧಾರಣೇ ಕ್ಷಮಾಃ ಸುರೇಶ್ವರಾ ಅಪಿ |
ವಿರಿಷ್ಟಶರ್ವಪೂರ್ವಕಾಃ ಕಿಮು ತ್ವಮಲ್ಪಸಾರಕಃ || ೪೦||

ಪ್ರಕೋಪಿತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕಃ ಪುರಃ ಸ್ಥಿತೌ ಕ್ಷಮೋ ಭವೇತ್ |
ಸುರಾಸುರೋರಗಾದಿಕೇ ಜಗತ್ಯಚಿನ್ತ್ಯಕರ್ಮಣಃ || ೪೧||

ಇತೀರಿತೇ ವಧೋದ್ಯತಂ ನ್ಯವಾರಯದ್ವಿಭೀಷಣಃ |
ಸ ಪ್ರಚ್ಛದಾಹಕರ್ಮಣೇ ನ್ಯಯೋಜಯನ್ನಿಶಾಚರಾನ್ || ೪೨||

ಸುಂದರಕಾಂಡಂ

ಅಧಾಸ್ಯ ವಸ್ತ್ರಸಂಚಯೈಃ ಪಿಧಾಯ ಪುಚ್ಚಮಗ್ನಯೇ |
ದದುರ್ದದಾಹ ನಾಸ್ಯ ತನ್ಮರುತ್ಸಖೋ ಹುತಾಶನಃ || ೪೩||

ಮಮರ್ಷ ಸರ್ವಚೇಷ್ಟಿತಂ ಸ ರಕ್ಷಸಾಂ ನಿರಾಮಯಃ |
ಬಲೋದ್ಧತಶ್ಚ ಕೌತುಕಾತ್ ಪ್ರದಗ್ಧಮೇವ ತಾಂ ಪುರೀಮ್ || ೪೪||

ದದಾಹ ಚಾಖಿಲಾಂ ಪುರೀಂ ಸ್ವಪುಚ್ಚಗೇನ ವಹ್ನಿನಾ |
ಕೃತಿಸ್ತು ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣೋಽಪ್ಯದಹ್ಯತಾಸ್ಯ ತೇಜಸಾ || ೪೫||

ಸುವರ್ಣರತ್ನಕಾರಿತಾಂ ಸ ರಾಕ್ಷಸೋತ್ತಮೈಃ ಸಹ |
ಪ್ರದಹ್ಯ ಸರ್ವಶಃ ಪುರೀಂ ಮುದಾನ್ವಿತೋ ಜಗರ್ಜ ವೈ || ೪೬||

ಸ ರಾವಣಂ ಸಪುತ್ರಕಂ ತೃಣೋಪಮಂ ವಿಧಾಯ ವೈ |
ತಯೋಃ ಪ್ರಪಶ್ಯತೋಃ ಪುರೀಂ ವಿಧಾಯ ಭಸ್ಮಸಾದ್ಯಯೌ || ೪೭||

ವಿಲಂಘ್ಯ ಚಾರ್ಣವಂ ಪುನಃ ಸ್ವಜಾತಿಭಿಃ ಪ್ರಪೂಜಿತಃ |
ಪ್ರಭಕ್ಷ್ಯ ವಾನರೇಶಿತುರ್ಮಧು ಪ್ರಭುಂ ಸಮೇಯಿವಾನ್ || ೪೮||

ರಾಮಂ ಸುರೇಶ್ವರಮಗಣ್ಯಗುಣಾಭಿರಾಮಂ
ಸಮ್ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸರ್ವಕಪಿವೀರವರೈಃ ಸಮೇತಃ |
ಚೂಡಾಮಣಿಂ ಪವನಜಃ ಪದಯೋರ್ನಿಧಾಯ
ಸರ್ವಾಙ್ಗಕೈಃ ಪ್ರಣತಿಮಸ್ಯ ಚಕಾರ ಭಕ್ತ್ಯಾ || ೪೯||

ಸುಂದರಕಾಂಡಂ

ರಾಮೋಽಪಿ ನಾನ್ಯದನುದಾತುಮಮುಷ್ಯ ಯೋಗ್ಯಮ್-
ಅತ್ಯನ್ತಭಕ್ತಿಭರಿತಸ್ಯ ವಿಲಕ್ಷ್ಯ ಕಿಂಚಿತ್ |
ಸ್ವಾತ್ಮಪ್ರದಾನಮಧಿಕಂ ಪವನಾತ್ಮಜಸ್ಯ
ಕುರ್ವನ್ ಸಮಾಶ್ಲಿಷದಮುಂ ಪರಮಾಭಿತುಷ್ಟಃ || ೫೦||

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥೀಯಮಹಾಭಾರತತಾತ್ಪರ್ಯನಿರ್ಣಯೇ ರಾಮಚರಿತೇ
ಹನುಮತ್ಪ್ರತಿಯಾನಂ ಸುಂದರಕಾಂಡಕಥಾನಿರ್ಣಯಃ ||